

УДК 004.8+070.16

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/391-392

Світлана ФЕДОРЕНКО

курсант ННІ права та підготовки
фахівців для підрозділів
Національної поліції

Юлія СИНИЦІНА

доцент кафедри економічної
та інформаційної безпеки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат технічних наук, доцент

**ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ВИЯВЛЕННЯ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ:
МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ**

Сьогодні, в епоху цифрової інформації, штучний інтелект (ШІ) відіграє ключову роль у виявленні та боротьбі з дезінформацією. Ця тема стає все актуальнішою, оскільки інтернет-користувачі стикаються зі зростаючим обсягом недостовірної інформації.

Штучний інтелект стає все більш необхідним і важливим в боротьбі з поширенням дезінформації в сучасному світі. Зростання впливу соціальних медіа, швидкість розповсюдження інформації та складність виявлення маніпуляційних матеріалів створюють серйозні виклики для суспільства. У цьому контексті використання штучного інтелекту може виявитися важливим інструментом для виявлення, аналізу та боротьби з дезінформацією. Розробка ефективних алгоритмів машинного навчання та нейронних мереж для автоматичного виявлення підробленої або маніпулятивної інформації може допомогти знизити її вплив на суспільство. Однак, разом з цим, існують виклики, такі як етичні питання, безпека даних і ризики помилкового класифікування, які потребують уваги та розв'язання. Таким чином, дослідження можливостей та викликів використання штучного інтелекту для виявлення дезінформації є актуальним і важливим для нашого сучасного інформаційного суспільства.

У загальному випадку штучний інтелект – це галузь науки, яка займається розробкою програм та алгоритмів, які дозволяють комп'ютерам виконувати завдання, що раніше вимагали людського інтелекту [1].

Дезінформація – це поширення неправдивої або маніпульованої інформації з метою впливу на громадську думку. В сучасному інформаційному просторі, де велика кількість даних поширюється миттєво, виявлення дезінформації стає важливим завданням. Штучний інтелект (ШІ) відіграє ключову роль у цьому процесі.

Виділимо деякі способи, які за допомогою штучного інтелекту виявляють дезінформацію:

- Аналіз тексту та контексту: Штучний інтелект може аналізувати текстові дані, виявляючи незвичайні висловлювання, суперечливі факти або недостовірні джерела. Він також враховує контекст, щоб визначити, чи відповідає інформація загальноприйнятним фактам.

- Моніторинг соціальних мереж: Штучний інтелект аналізує мільйони повідомлень у соціальних мережах, виявляючи підозрілі теми, теги або посилання. Він також визначає популярність дезінформаційних матеріалів.

- Виявлення deepfake: Штучний інтелект розпізнає фейкові відео, аудіо або зображення. Він аналізує різницю між оригінальними та зміненими даними.

- Масштабізація аналізу: Штучний інтелект може обробляти великі обсяги даних, що дозволяє виявляти дезінформацію в реальному часі.

Штучний інтелект має великий потенціал у боротьбі з дезінформацією, але водночас він створює нові виклики, такі як розвиток deepfake технологій та масштабізація дезінформації. Важливо розуміти ці ризики та розробляти ефективні стратегії протидії.

Штучний інтелект відіграє важливу роль також і у поліцейській діяльності, сприяючи підвищенню ефективності та забезпеченню безпеки громадян.

Деякі напрями роботи працівників Національної поліції, в яких використовується штучний інтелект:

1. Запобігання та зменшення злочинності, а саме:
  - штучний інтелект аналізує великі обсяги даних, виявляючи закономірності та тенденції;
  - прогнозує місця, де можуть виникнути проблеми, та ідентифікує групи громадян, схильні до вчинення злочинів;
  - допомагає визначити найпоширеніші види правопорушень в певних районах.
2. Розпізнавання обличчя та біометрія, а саме:
  - системи розпізнавання обличчя на базі ШІ допомагають ідентифікувати осіб на відеозаписах або фотографіях;
  - застосовуються для розслідування злочинів та виявлення підозрюваних.
3. Аналіз тексту та контексту, а саме:
  - штучний інтелект виявляє незвичайні висловлювання, суперечливі факти або недостовірні джерела в текстових документах;
  - допомагає виявляти дезінформацію та маніпуляції.
4. Моніторинг соціальних мереж, а саме:
  - аналізує мільйони повідомлень, виявляючи підозрілі теми та посилання;
  - визначає популярність дезінформаційних матеріалів.
5. Співпраця з журналістами та факт-чекерами, а саме:
  - штучний інтелект співпрацює з професіоналами, перевіряючи факти та виявляючи дезінформацію [2].

Використання штучного інтелекту допомагає поліції ефективно працювати, але важливо зберігати баланс між технологічними можливостями та захистом прав та свобод громадян.

Враховуючи вищезазначене, можна сформулювати наступні висновки:

Штучний інтелект та дезінформація: У сучасному світі штучний інтелект відіграє ключову роль у виявленні та боротьбі з дезінформацією. Зростання впливу соціальних медіа, швидкість розповсюдження інформації та складність виявлення маніпуляційних матеріалів створюють серйозні виклики для суспільства.

Можливості штучного інтелекту: Штучний інтелект може виявитися важливим інструментом для виявлення, аналізу та боротьби з дезінформацією. Застосування ефективних алгоритмів машинного навчання та нейронних мереж дозволяє автоматично виявляти підроблену або маніпулятивну інформацію.

Виклики та ризики: Однак існують виклики, такі як етичні питання, безпека даних і ризики помилкового класифікування, які потребують уваги та розв'язання. Розвиток технологій deepfake та масштабне поширення дезінформації вимагають відповідного реагування.

Роль штучного інтелекту в поліцейській діяльності: Штучний інтелект відіграє важливу роль у поліцейській діяльності, сприяючи підвищенню ефективності та забезпеченню безпеки громадян. Він застосовується для запобігання та розслідування злочинів, розпізнавання обличчя, аналізу тексту та контексту, моніторингу соціальних мереж та співпраці з журналістами та факт-чекерами.

Баланс між технологією та правами громадян: Важливо забезпечувати баланс між використанням технологічних можливостей штучного інтелекту та захистом прав та свобод громадян. Це передбачає розвиток ефективних стратегій протидії дезінформації та захисту конфіденційності та безпеки даних.

Отже, дослідження можливостей та викликів використання штучного інтелекту для виявлення дезінформації є актуальним та важливим завданням для сучасного інформаційного суспільства, і вимагає комплексного підходу та співпраці між різними секторами.

---

1. Штучний інтелект (ШІ) – що це таке, як працює і навіщо потрібен. URL : <https://termin.in.ua/shtuchnyy-intelekt/> (дата звернення: 27.02.2024).

2. Штучний інтелект і робототехніка на службі поліції – Matrix-info. URL : <https://matrix-info.com/shtuchnyj-intelekt-i-robototehnika-na-sluzhbi-politsiyi/>. (дата звернення: 27.02.2024)